

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, e-pasts pasts@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

SIA “RIDE”
Reģ. Nr. 40203212928
Paziņošanai e-Adresē

LĒMUMS
par preču un pakalpojumu drošumu
Rīgā

20.10.2025.

Nr. 2-pd

[1] Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) pēc iepazīšanās ar publiski pieejamo informāciju par 2025.gada 1.oktobrī notikušo nelaimes gadījumu, kad divas nepilngadīgas jaunietes (13 gadus vecas meitenes), lietojot SIA “RIDE” (turpmāk – Sabiedrība) piedāvātajā nomas pakalpojumā (turpmāk – Pakalpojums) saņemtu mikromobilitātes transportlīdzekli – pašgājēju velosipēdu (turpmāk – Transportlīdzeklis), vienlaicīgi abām atrodoties uz tā un šķērsojot dzelzceļa pārbrauktuvi pie nolaistas barjeras un luksofora aizlieguma signāla, sadūrās ar vilcienu un zaudēja dzīvību, ar 2025.gada 2.oktobra vēstuli Nr.8.-6/9200, pamatojoties uz PTAL¹ 25.panta ceturtais daļas 1.punktu, PPDL² 10.panta pirmo daļu, 12.panta pirmo daļu un otrās daļas 1.punktu un Noteikumu Nr.632³ 6.7.3.apakšpunktu, Sabiedrībai norādīja, ka šobrīd Sabiedrības piedāvātā Pakalpojuma sniegšana nav pieļaujama un tā tiek apturēta līdz turpmāka PTAC lēmuma pieņemšanai. PTAC pieprasīja Sabiedrībai līdz 2025.gada 3.oktobra plkst. 12.00 iesniegt pierādījumus, kas apliecina Pakalpojuma sniegšanas pārtraukšanu.

[2] 2025.gada 3.oktobrī PTAC saņēma Sabiedrības paskaidrojumu, kurā tika norādīts, ka Sabiedrības ieskatā PTAC nav tiesiska pamata Pakalpojuma apturēšanai, jo iestādes norādītais pamatojums, atsaucoties uz Noteikumu Nr.632 6.7.3.apakšpunktu, nenodrošina tai tiesības apturēt pakalpojuma sniegšanu, šāds lēmums būtu iespējams tikai ar likumā noteiktu administratīvo aktu. Tāpat Sabiedrība norādīja, ka nav konstatēts nedrošs Pakalpojums, jo traģēdija notikusi dažādu apstākļu sakritības dēļ, nevis Sabiedrības sniegtā Pakalpojuma dēļ, jo pašgājēja velosipēda noma pati par sevi nav bijusi nelaimes gadījuma cēlonis. Sabiedrība arī paskaidroja, ka, tā kā *Ceļu satiksmes likums* neparedz pienākumu pārbaudīt lietotāja identitāti un vecumu velosipēdu koplietošanas pakalpojumos (atšķirībā no elektroskrejriteņu koplietošanas pakalpojumiem), tad Sabiedrība pēc savas iniciatīvas Pakalpojuma noteikumos ir paredzējusi Pakalpojuma pieejamību tikai pilngadīgām personām, taču rīki šādai pārbaudei to dārdzības dēļ nav ieviesti.

¹ Patērētāju tiesību aizsardzības likums

² Preču un pakalpojumu drošuma likums

³ Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumi Nr.632 “Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums”

2025.gada 6.oktobrī PTAC saņēma Sabiedrības vēstuli, kurā tika norādīts, ka ir ieviests papildu drošības risinājums, lai nodrošinātu nepilngadīgo personu nepieejamību Pakalpojumam – sākot ar 2025.gada 6.oktobri, visiem jaunajiem lietotājiem pirms pirmā brauciena tiek veikta atkārtota vecuma verifikācija, izmantojot vecuma pārbaudes jautājumu formu aplikācijā. Tāpat šī prasība ir noteikta arī visiem esošajiem klientiem – pirms nākamā brauciena viņiem obligāti būs jāaizpilda attiecīgā forma.

2025.gada 9.oktobrī PTAC saņēma Sabiedrības skaidrojumu par notikušo nelaimes gadījumu, kurā tika norādīts, ka Sabiedrība nav kompetenta sniegt skaidrojumu par nelaimes gadījuma apstākļiem, jo tās pārstāvji nebija notikuma vietā nelaimes gadījuma brīdī, kā arī nav tieši iesaistīti negadījuma izmeklēšanā. Tāpat tika norādīts, ka Sabiedrība rūpējas par iznomājamo Transportlīdzekļu tehnisko kārtību, kā arī par atbildīgu Pakalpojuma izmantošanu – bez apliecinājuma par 18 gadu vecumu sniegšanas Pakalpojumu nav iespējams izmantot, regulāri tiek pārskatīta un pilnveidota Pakalpojuma drošības un lietotāju kontroles kārtība. Vienlaicīgi tika iesniegta informācija par Transportlīdzekli.

[3] 2025.gada 9.oktobrī PTAC amatpersonas veica Pakalpojuma pārbaudi (akts Nr.2025-442). Pārbaudē tika konstatēts, ka:

1. reģistrējoties Sabiedrības mobilajā lietotnē RIDE, tiek pieprasīta piekrišana distances līgumam (uzspiežot uz saiti – “lietošanas noteikumi”, tā ved uz vietni “ridemobility.eu”), kurā minēts, ka Transportlīdzekli ir aizliegts izmantot personām, kuras jaunākas par 18 gadiem;
2. izvēloties uzsākt braucienu, ir jāievada dzimšanas dati (var ievadīt iepriekš sev izvēlētu vecumu) un jāievada teksts – “Jā”, apliecinot, ka lietotājs ir 18+, taču vecuma verifikācijas/pārbaudes mehānismi netika konstatēti;
3. lietotne marķēta ar “PEGI 3”, kas nozīmē, ka lietotņu saturs ar šo vērtējumu tiek uzskatīts par piemērotu visām vecuma grupām.

Ņemot vērā to, ka nepilngadīgām personām ir iespējams bez vecuma ierobežojuma un ceļu satiksmes noteikumu zināšanu pierādīšanas iznomāt un piedalīties ceļu satiksmē ar Transportlīdzekli, tādējādi radot draudus savai un citu cilvēku dzīvībai un veselībai, tika secināts, ka Pakalpojums neatbilst PPDL 6.panta pirmās daļas droša pakalpojuma prasībām.

Izvērtējot 2025.gada 6.oktobrī saņemto informāciju par Sabiedrības veiktajiem pasākumiem atkārtotai vecuma pārbaudei, PTAC secināja, ka minētais risinājums pēc būtības nenodrošina vecuma novērtēšanu, jo nenotiek datu pārbaude ar fiziskiem identifikatoriem vai pārbaudītiem identifikācijas avotiem, kuri nodrošina, ka lietotāja vecumu var noteikt ar lielu pārliecību. Pat norādot, ka esi nepilngadīga persona, sistēma ļauj piekļūt un izmantot Pakalpojumu.

[4] PTAC 2025.gada 9. un 13.oktobrī veica Pakalpojuma risku izvērtēšanu, kurā piedalījās Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas pārstāve (Neatliekamās medicīnas centra virsārste), Ceļu satiksmes drošības direkcijas, Rīgas valstspilsētas pašvaldības, Valsts policijas, kā arī PTAC pārstāvji. Risku vērtēšanas komisija, ņemot vērā Pakalpojuma raksturojumu, tā sniegšanas veidu, kā arī to, ka nepilngadīgām personām ir iespējams bez vecuma un ceļu satiksmes noteikumu zināšanu pierādīšanas iznomāt un piedalīties ceļu satiksmē ar Transportlīdzekli, tādējādi radot draudus savai un citu cilvēku dzīvībai un veselībai, un pamatojoties uz Regulas 2024/3173⁴ 3.7.2.apakšpunktu, secināja, ka **Pakalpojums rada nopietnu risku un neatbilst PPDL 6.panta pirmās daļas droša pakalpojuma prasībām.**

⁴ Komisijas 2024.gada 27.augusta Deleģētā regula (ES) 2024/3173, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/988 papildina attiecībā uz noteikumiem par piekļuvi Safety Gate ātrās brīdināšanas sistēmai un tās ekspluatāciju, tajā ievadāmo informāciju, paziņošanas prasībām un riska līmeņa novērtējuma kritērijiem

Tā kā PTAC konstatēja, ka Pakalpojumam var brīvi piekļūt nepilngadīgas personas, ir apšaubāma šādu darījumu spēkā esamība. Saskaņā ar *Civillikumu* nepilngadīgai personai, kas vēl nav sasniegusi 18 gadu vecumu, trūkst pilnas rīcībspējas⁵. Tas nozīmē, ka šāda persona nevar patstāvīgi uzņemties saistības, slēgt līgumus vai veikt citus tiesiskus darījumus, kas rada mantiskas sekas, bez vecāku vai cita likumiskā pārstāvja piekrišanas. Tādējādi nepilngadīgo tiesiskajās attiecībās pārstāv viņa vecāki, aizbildņi vai aizgādņi, kuri sniedz nepieciešamo piekrišanu līguma noslēgšanai vai apstiprina tā noslēgšanu⁶. Līdz ar to jebkurš darījums, kuru nepilngadīgais veic patstāvīgi un kurš rada finansiālas vai citas juridiskas saistības, bez šādas piekrišanas var tikt uzskatīts par spēkā neesošu vai apstrīdamu.

Ņemot vērā to, ka mikromobilitātes pakalpojuma izmantošana (piemēram, elektroskrejriteņa vai pašgājēja velosipēda noma) ietver līguma noslēgšanu, kura noteikumi paredz gan maksājumu pienākumus, gan lietotāja atbildību par transportlīdzeklim nodarītajiem bojājumiem un citiem radītajiem zaudējumiem, šāds līgums nav uzskatāms par vienkāršu ikdienas darījumu. Tāpēc to var slēgt tikai ar vecāku vai cita likumiskā pārstāvja piekrišanu.

Attiecīgi nepilngadīgā persona nevar patstāvīgi noslēgt mikromobilitātes pakalpojuma izmantošanas līgumu bez vecāku vai cita likumiskā pārstāvja atļaujas, jo šāds darījums pārsniedz viņas rīcībspējas robežas un var radīt tiesiskas sekas, kas skar mantiskās intereses.

[5] PTAC vērš uzmanību, ka šobrīd tiek virzīti grozījumi *Ceļu satiksmes likumā*, ar kuriem paredzēts noteikt stingrākas prasības pašgājēju velosipēdu izmantošanai⁷. Likumprojekta anotācijā norādīts, ka šāda transportlīdzekļa tehniskie parametri (lielāka jauda, dinamiskāka ātruma attīstīšanas spēja, smagāka masa) pamatoti izceļ to kā atšķirīgu transportlīdzekļa veidu, kura izmantošanai nepieciešami atšķirīgi satiksmes organizācijas un uzraudzības pasākumi. Grozījumi paredz pašgājēju velosipēdu obligātu reģistrāciju, lietošanas vecuma ierobežojumus (piedalīties ceļu satiksmē ar pašgājēju velosipēdu atļauts personai vecumā no 14 gadiem) un prasību, ka to lietotājam jābūt velosipēda vai jebkuras kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Turklāt elektronisko pakalpojumu sniedzējam, kurš nodrošina pašgājēju velosipēdu kā koplietošanas transportlīdzekļu izmantošanu, mobilajā aplikācijā vai tīmekļvietnē ir jāveic pakalpojuma saņēmēja identitātes un vecuma pārbaudi.

Līdz ar to secināms, ka, lai veicinātu drošu mikromobilitātes pakalpojuma sniegšanu, arī likumdevējs paredz skaidri noteikt gan pakalpojuma saņēmējam, gan sniedzējam izvirzāmās prasības.

[6] PPDL 4.panta otrā daļa nosaka, ka pakalpojuma sniedzēja pienākums ir sniegt tikai drošu, cilvēka dzīvībai, veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgu pakalpojumu. Pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par sniegtā pakalpojuma drošumu.

Saskaņā ar PPDL 6.pantu pirmo daļu drošs pakalpojums ir jebkurš pakalpojums, kas sniegts normālos vai paredzamos izmantošanas apstākļos un kas sniegšanas laikā vai pēc tam nerada risku vai rada tādu minimālu risku, kurš uzskatāms par pieļaujamu un atbilst augstam drošuma, cilvēka dzīvības, veselības un personas mantas, kā arī vides aizsardzības līmenim, ņemot vērā pakalpojuma raksturojumu, arī tā uzbūvi, sastāvu un sniegšanas veidu, ietekmi uz cilvēka dzīvību un veselību un lietām, lietas izskatu, noformējumu, marķējumu, uzstādīšanas vai lietošanas noteikumus, brīdinājumus, likvidēšanas pamācības un citu pakalpojuma sniedzēja sniegto informāciju, vai ir kādas kategorijas personas, it īpaši bērni un gados veci cilvēki, kas, izmantojot pakalpojumu, var tikt apdraudētas.

Saskaņā ar PPDL 8.panta otro daļu pakalpojuma sniedzējam ir pienākums, ņemot vērā pakalpojumu raksturu, veikt visus pasākumus, kas dod iespēju novērtēt riskus, ko varētu radīt pakalpojums, un izvēlēties atbilstošas darbības (tai skaitā lietu (Transportlīdzekļa) izņemšanu no apgrozības, ja šāda darbība ir nepieciešama, lai izvairītos no riskiem). Savukārt PPDL

⁵ *Civillikuma* 1408.pants

⁶ *Civillikuma* 1411.pants

⁷ sk. https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/9444a541-7ddd-4641-b5bf-4539fd9d29bd

8.panta devītā daļa nosaka, ka, lai tiktu uzsāktas darbības, kas novērš sniegto pakalpojumu radīto risku, pakalpojuma sniedzēja pienākums ir savas darbības ietvaros sadarboties ar valsts kontroles un uzraudzības iestādēm.

No lietas materiāliem secināms, ka Sabiedrība nav ievērojusi PTAC norādījumus par Pakalpojuma sniegšanas pārtraukšanu, kā arī joprojām brīvprātīgi nav veikusi efektīvas korektīvās darbības droša Pakalpojuma nodrošināšanai. Ievērojot minēto, PTAC kā uzraudzības iestāde ir tiesīga pieņemt saistošu lēmumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par preču un pakalpojumu drošumu.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, kā arī faktu, ka līdz šim brīdim Sabiedrība turpina sniegt Pakalpojumu, kuru brīvi var izmantot arī nepilngadīgas personas, nav nodrošinājusi efektīvu korektīvo darbību izpildi saistībā ar Pakalpojuma radītā nopietnā riska novēršanu, un saskaņā ar *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta ceturtās daļas 1.punktu un septīto daļu, Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.632 "*Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums*" 6.3., 6.4., 6.8., 6.10.apakšpunktu, *Administratīvā procesa likuma* 9., 14.¹ pantu un 66.panta pirmo daļu, *Preču un pakalpojumu drošuma likuma* 4.panta otro daļu, 6.pantu, 8.panta otro un devīto daļu, 13.panta ceturtās daļas 2.punkta a) apakšpunktu, 13.panta piekto daļu, **PTAC nolemj:**

1. uzdot Sabiedrībai nekavējoties pārtraukt Pakalpojuma sniegšanu līdz brīdim, kamēr netiks nodrošināta Pakalpojuma saņēmēja identitātes un vecuma pārbaude un Pakalpojuma nepieejamība personām, kuras nav sasniegušas 18 gadu vecumu;
2. ja Pakalpojumu paredzēts sniegt arī nepilngadīgiem Pakalpojuma saņēmējiem, uzdot Sabiedrībai papildus šī administratīvā akta rezolutīvās daļas 1.punktā noteiktajam nodrošināt, ka:
 - 2.1. Pakalpojums nav pieejams bērniem, kuri ir jaunāki par 14 gadiem un kuri nevar uzrādīt vismaz velosipēda vadīšanas tiesības;
 - 2.2. Pakalpojums nav pieejams bez individuālajiem aizsardzības līdzekļiem atbilstoši Transportlīdzekļa lietošanas instrukcijai un normatīvajiem aktiem;
 - 2.3. Pakalpojums nav pieejams bez likumisko pārstāvju piekrišanas Pakalpojuma saņemšanai un izmantošanai;
3. Pakalpojumu var atsākt sniegt tikai pēc tam, kad Sabiedrība ir iesniegusi iestādei izvērtēšanai pierādījumus par šī administratīvā akta rezolutīvās daļas 1. un/vai 2.punktā noteikto korektīvo pasākumu izpildi un korektīvie pasākumi ir saskaņoti ar PTAC.

Tāpat PTAC aicina Sabiedrību pārskatīt Pakalpojuma saņēmējiem saistošos līguma noteikumus un tajos skaidri un konkrēti norādīt nepieciešamību izmantot individuālās aizsardzības līdzekļus atbilstoši Transportlīdzekļa lietošanas instrukcijai.

Vienlaicīgi PTAC norāda, ja Sabiedrība labprātīgi nepildīs šajā administratīvajā aktā noteikto tiesisko pienākumu, PTAC saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* astotajā sadaļā paredzēto tiesisko regulējumu uzsāks administratīvā akta piespiedu izpildi. Piespiedu izpilde tiks veikta uz Sabiedrības rēķina, un kā administratīvā akta piespiedu izpildes līdzeklis tiks piemērota piespiedu nauda. Atbilstoši *Administratīvā procesa likuma* 370.panta trešajai daļai maksimālā piespiedu nauda juridiskajai personai ir 10 000 EUR (desmit tūkstoši euro), un saskaņā ar 370.panta otro daļu piespiedu naudu var uzlikt atkārtoti, līdz adresāts izpilda attiecīgās darbības.

Saskaņā ar *Preču un pakalpojumu drošuma likuma* 14.panta otro daļu, *Administratīvā procesa likuma* 188.panta otro daļu un 189.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu var pārsūdzēt tiesā viena mēneša laikā no administratīvā akta spēkā stāšanās dienas, iesniedzot pieteikumu Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā, Baldones ielā 1a, Rīgā.

Saskaņā ar *Preču un pakalpojumu drošuma likuma* 14.panta pirmo un otro daļu šis administratīvais akts ir spēkā no tā pieņemšanas brīža, un administratīvā akta pārsūdzēšana neaptur tā izpildi.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Direktore

Zaiga Liepiņa

[..]

IZRAKSTS PAREIZS